

Reosiguratelji učinkovitiji od osiguratelja

■ **Važnost reosiguranja očituje se u činjenici da je u 2011. godini 325 katastrofa izazvalo 370 milijardi dolara šteta, od kojih je samo 116 milijardi pokriveno osiguranjem. Veći dio iznosa isplatili su reosiguratelji. U 2012. ukupni neto dobitak reosiguravajućih društava u Srbiji iznosio je 439 milijuna dinara, što je 19 posto više nego u godini prije**

Piše: Branko Pavlović

Osiguranje je prijenos rizika s kojima se osiguranici svakodnevno suočavaju na osiguravajuće društvo u zamjenu za cijenu - premiju osiguranja. Reosiguranje je prijenos dijela rizika koje društvo za osiguranje, nakon preuzimanja od klijenta, prenosi na reosiguratelja. Osiguravajuće društvo tako smanjuje vlastitu izloženost riziku, kolebljivosti poslovnog rezultata i postiže predvidljivost troškova za štete. Važnost reosiguranja vidi se iz činjenice da je u 2011. godini 325 katastrofa izazvalo 370 milijardi dolara ekonomskih gubitaka, od kojih je samo 116 milijardi pokriveno osiguranjem. Veći dio tog iznosa isplatili su reosiguratelji. Bez reosiguranja, osiguratelji ne bi bili u mogućnosti pružiti pokriće za štete nastale nakon katastrofalnih događaja, kao što su potresi ili uragani, kao ni za neuobičajne rizike, ili bi mogli pružiti pokriće, ali samo uz neodrživo visoku premiju.

Premija reosiguranja raste

Nakon usporena oporavka srpske ekonomije i dvije godine rasta BDP-a, u 2012. godini BDP je pao 1,7 posto. Ostali makroekonomski indikatori su također pogoršani u odnosu na prethodnu godinu. Inflacija je porasla za više od pet postotnih poena, nezaposlenost za oko jedan postotni poen, a prosječna zarada izražena u eurima pala dva posto. Ipak, premija osiguranja bilježi nominalni rast u kunama od oko sedam posto, a premija reosiguranja oko 13 posto.

U 2012. na srpskom tržištu reosiguranjem su se bavila četiri društva: DDOR Re, Delta Generali reosiguranje, Dunav Re i Wiener Re, koji ukupno zapošljavaju 55 ljudi. Trend opadanja tržišnog udjela društava u domaćem vlasništvu prilično je snažan posljednjih nekoliko godina. U 2008.

Dunav Re imao je 70 posto tržišnog udjela, a u 2012. sveo se na 38 posto. Tržišna utakmica se odvija najviše između tvrtki Dunav Re i Wiener Re. Delta Generali reosiguranje i DDOR Re pretežno koriste matične osiguravajuće tvrtke za transfer rizika stranim reosigurateljima, zbog zakonske regulative koja ne dopušta izravno reosiguranje osiguratelja u inozemstvu. Koncentracija portfelja na tržištu mjerena Herfindahl Hirschman indeksom je visoka, ali se smanjuje sa 3333 u 2011. godini na 3210 u 2012. Ukupna premija reosiguranja iznosila je 11 posto premije cijelog tržišta osiguranja i reosiguranja u 2011. godini, odnosno društva za osiguranje su 12,3 posto premije prenijela društvima za reosiguranje. U 2012. društava za reosiguranje cedirala su 13 posto premije. Najveća premija reosiguranja ostvarena je u imovinskim osiguranjima - više od 71 posto ukupne premije.

Zahvaljujući malim troškovima provedbe i velikim financijskim prihodima, sve tvrtke u Srbiji koje se bave poslovima reosiguranja iskazale su dobit u 2012. godini

U 2012. na srpskom tržištu reosiguranja ostvarena je premija od 8,01 milijardi dinara, što je 13 posto više nego godinu dana prije. Iako je početkom petogodišnjeg razdoblja premija rasla, u 2011. trend je promijenjen u blago opadanje, da bi se u 2012. ponovno vratio na rast. Premija neživotnog reosiguranja dominirala je s 97 posto.

Premija reosiguranja u samopridržaju je rasla do 2010. i onda počela opadati, tako da se u 2012. smanjila 14 posto. Najveća premija poslije retrocesije ostvarena je u imovinskim osiguranjima, oko 49 ukupne premije u samopridržaju. Očito, postoji velika razlika u strukturi premije reosiguranja i premije reosiguranja u samopridržaju, pa se može zaključiti da domaći reosiguratelji imaju relativno mali kapacitet. Zato zadrž-

Srpsko tržište reosiguranja u 2012. karakterizira sljedeće:

- porast bilančne svote društava koja se bave reosiguranjem za 7 posto, na 9,68 milijardi dinara
- 21-postotno povećanje kapitala, koji iznosi 2,59 milijarde dinara
- 19-postotno povećanje neto dobitka, koji iznosi 0,44 milijardi dinara
- 11-postotno povećanje tehničkih rezervi, koje iznose 4,19 milijarde dinara
- 13-postotno povećanje ukupne premije, koja iznosi 8,01 milijardi dinara
- 14-postotno smanjenje ukupne premije u samopridržaju, koja iznosi 1,24 milijarde dinara
- 29-postotno povećanje ukupnih riješenih šteta, koje iznose 3,08 milijardi dinara
- 3-postotno smanjenje ukupnih riješenih šteta u samopridržaju, koje iznosi 0,84 milijarde dinara
- koncentracija na tržištu reosiguranja mjerena Herfindahl Hirschman indeksom je visoka, ali se smanjila 4 posto - na 3210

žavaju trećinu premije osiguranja motor-
nih vozila, koje ima razmjerno malu maksi-
malno moguću štetu, te samo oko 10 posto
premije imovinskih osiguranja, čije maks-
imalne štete znatno premašuju samopri-
držaje domaćih društava.

Riješene štete

Iznos riješenih šteta fluktuirao u posljed-
njih pet godina na srpskom tržištu reosiguranja. U 2012. likvidirano je 3,08 mili-
jardi dinara šteta, što je 29-postotni rast u
odnosu na prethodnu godinu. Najveće šte-
te likvidirane su u imovinskim osiguranji-
ma, oko 54 posto ukupnih šteta. Razlika u
strukturi šteta je velika u odnosu na osi-
guranje, gdje je najviše šteta, oko 33 posto,
riješeno u osiguranju od autoodgovornosti.
Riješene štete u samopridržaju gotovo su tri
puta uvećane u razdoblju od 2008. do 2010.
godine, zatim su smanjene oko 16 posto u
2011. i blago smanjene, tri posto, u 2012.
godini. Pad riješenih šteta u posljednje dvi-
je godine koje isplaćuju domaći reosigura-
telji u izravnoj je korelaciji sa smanjenjem
premije koju su zadržali u istom razdoblju.
Ukupne riješene štete na domaćem trži-
štu osiguranja u 2012. iznosile su oko 25,1
milijardu dinara.

Riješene štete koje su reosiguratelji ispla-
tili osigurateljima iznosile su oko 12 posto
šteta osiguranja, odnosno 3,08 milijardi
dinara. Riješene štete koje su retrocesionari
isplatili domaćim reosigurateljima u istom
razdoblju bile su oko 2,2 milijarde dinara,
odnosno oko 9 posto šteta tržišta osiguranja.
Kvota šteta je izračunata standardnim aktu-
arskim formulama kao kvocijent mjero-
davnih šteta i mjerodavne premije, uz apro-
ksimaciju da su naplaćena sva regre-
sna potraživanja. Kvota šteta reosiguranja
i dalje je vrlo povoljna i iznosi 39 posto u
2012. godini, iako je za pet postotnih poe-
na nepovoljnija nego u prethodnoj godini.
Kvota šteta u samopridržaju cijelog tržišta
reosiguranja za rizike koji ostaju reosigura-
teljima poslije retrocediranja je obračunata
konzistentno s prethodnim. Nepovoljna
je i iznosi 133 posto u 2012. godini, odno-
sno za 44 postotnih poena je veća nego u
prethodnoj godini.

Unatoč tome, zahvaljujući malim troš-
kovima provedbe i velikim financijskim
prihodima, sve tvrtke u Srbiji koje se bave
poslovima reosiguranja iskazale su dobit
u 2012. godini.

Ostali pokazatelji

Tehničke pričuve u poslovima reosigu-
ranja su, zbirno promatrano, imale izra-
žen trend rasta u prethodnih pet godi-
na. U 2012. veće su 11 posto u odnosu na
prethodnu godinu, a premija je porasla 13
posto. U petogodišnjem razdoblju tehni-
čke rezerve porasle su znatno više od pre-
mije, pričuve 112 posto, a premija 79 posto.

Tablica 1: Premija u poslovima reosiguranja u Srbiji u posljednjih pet godina (000 RSD)

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
Premija reosiguranja	4,485,320	6,446,003	7,139,369	7,103,183	8,012,835
Premija reosiguranja u samopridržaju	1,041,399	1,691,837	1,804,027	1,453,191	1,244,837

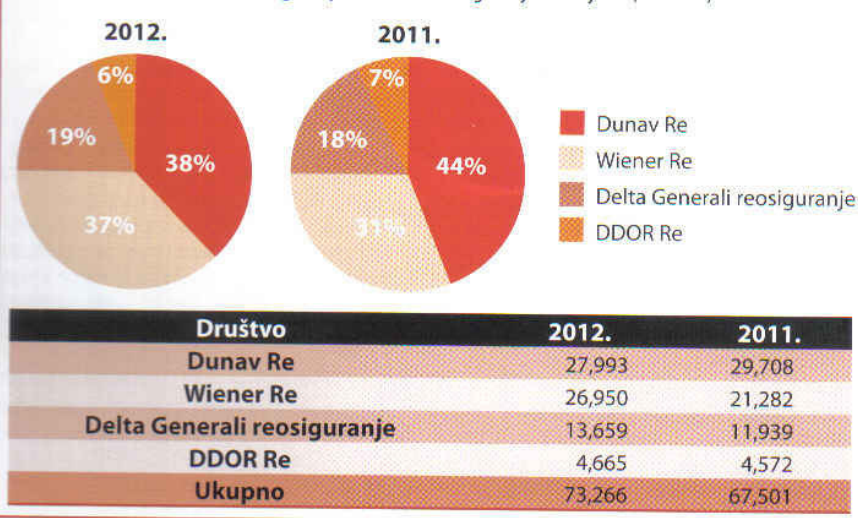
Tablica 2: Riješene štete u poslovima reosiguranja u Srbiji u posljednjih pet godina (000 RSD)

	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
Riješene štete reosiguranja	1,967,462	2,842,978	2,915,270	2,392,327	3,083,121
Riješene štete reosiguranja u samopridržaju	349,776	854,798	1,026,065	865,499	841,354

Tablica 3: Kvota šteta tržišta reosiguranja u Srbiji (mil. EUR)

	Reosiguranje		Reosiguranje u samopridržaju	
	2012.	2011.	2012.	2011.
Mjerodavna premija	69.47	66.67	6.72	8.15
Mjerodavne štete	27.30	22.45	8.92	7.22
Kvota šteta	39%	34%	133%	89%

Slika: Premija u poslovima reosiguranja društava za osiguranje u Srbiji (000 EUR)

Troškovi provedbe reosiguranja u 2012. iznosili su 288,3 milijuna dinara, odno-
sno smanjeni su 7 posto. U 2011. i 2012. ti
troškovi bili su na razini od oko četiri posto
mjerodavne premije poslova reosiguranja.
Poslovanje reosiguratelja puno je učinkovi-
tije od poslovanja osiguratelja, što se vidi iz
podatka da su troškovi poslovanja osigura-
telja u Srbiji u 2011. godini iznosili oko 41
posto mjerodavne premije, odnosno oko
10 puta više nego troškovi reosiguranja.

Sva društva za osiguranje koja se bave reosi-
guranjem na tržištu Srbije u posljednje dvi-
je godine iskazala su neto dobitak. Ukupni
neto dobitak tržišta reosiguranja u 2011.
godini iznosio je 368 milijuna dinara.

U 2012. ukupni neto dobitak iznosi 439
milijuna dinara, 19 posto više nego u pret-
hodnoj godini. Unatoč tome, domaći reosi-
guratelji uglavnom su servis za prijenos
rizika u inozemstvo, koji je potreban zbog
domaće zakonske regulative. ■